

บรรณานุกรม

๑. ภาษาบาลี – ไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. **พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาเตปิฎก**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, ๒๕๐๖.

_____. **พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) คัมภีร์:

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. **อรรถกถาภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาอรรถกถา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. โรงพิมพ์วิญญาน, ๒๕๓๒.

_____. **อรรถกถาภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาอรรถกถา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.

(๒) หนังสือ:

กระทรวงศึกษาธิการ. **มหาเวสสันดรชาดก ฉบับ ๑๓ กัณฑ์**. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๑๖.

_____. **มหาเวสสันดรชาดก สำนวนเทศนา ๑๓ กัณฑ์**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, ๒๕๑๔.

_____. **มหาชาติคำหลวง**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เจริญธรรม, ๒๕๑๖.

นายเฉลิมศักดิ์เย็นสำราญ. **รวบรวมและเรียบเรียง. เทศน์มหาชาติเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสวันสถาปนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรบพิธ ๓๐ ปี**. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร: จตุพรดีไซน์, ๒๕๕๑.

บรรจบ บรรณรุจิ. **พระเวสสันดร มหาบุรุษแห่งหิมพานต์**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทอินทร์พรินต์ติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด มหาชน, ๒๕๔๙.

ประสิทธิ์ ศรีสมุทร. **วรรณคดีเกี่ยวกับพุทธศาสนา**. พิมพ์ครั้งแรก. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสหธรรมิก จำกัด, ๒๕๔๖.

บุญ แสงฉาย อนงคาราม. **พระเจ้า ๑๐ ชาติ พิสดาร**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เลี้ยงเชียง, ๒๕๓๘.

พระญาณโฑ. **ไตรภูมิพระร่วง**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๐๖.

พระครูกลายณลิตวิวัฒน์ ผศ. (สมาน กลายนธโม/พรหมอยู่). **รวบรวมและเรียบเรียง. มหาเวสสันดรชาดก ฉบับเทศน์มหาชาติ ๑๓ กัณฑ์**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

พระครูวิจิตรธรรมโกศล (ชัยวัฒน์ ธมฺมวฑฺฒโน). **กะเทาะเปลือกเวสสันดรชาดก**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เลี้ยงเชียง, ๒๕๔๖.

- พระครูพิมลธรรมภาณ (ดร.माणพ กนต์สีโล น.ธ.เอก. Ph.D). **เล่าความตามแหล่งในมหาเวสสันดรชาดก**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด มหาชน, ๒๕๔๘.
- _____. **ร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดก**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทส.เอเชียเพรส (๑๙๘๕) จำกัด, ๒๕๕๘.
- พระนันทาจารย์. **สารัตถสังคหะ เล่ม ๑ - ๒ - ๓**. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เลี้ยงเชียง, ไม่ระบุ พ.ศ.
- พระพิมลธรรม (ชอบ อนุจารีมหาเถร). **ปริทรรศน์เวสสันดรชาดก**. กรุงเทพมหานคร: โครงการมูลนิธิหอไตรวัดอโศกวิจิตร วัดสุทัศน์เทพวราราม, ๒๕๓๓.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). **พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์**. พิมพ์ครั้งที่ ๒๓. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรวแอนด์โฮม จำกัด, ๒๕๕๘.
- _____. **พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ ๒๓. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรวแอนด์โฮม จำกัด, ๒๕๕๘.
- พระรัตนปัญญาเถระ. รจนา. ศ.ร.ต.ท.แสงมนวิฑูร. แปล. **ชินกาลมาลีปกรณ์**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๐.
- รศ.ดร. สุวรรณ สภาอานันท์. **เมตตธรรม - ความเป็นธรรมในเวสสันดรชาดก**. ภาควิชาปรัชญา คณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๑.
- รศ. ดร.สีปวงศ์ ธรรมชาติ. **วรรณคดีชาดก**. พิมพ์ครั้งที่ ๑. โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮาส์: กรุงเทพมหานคร, ๒๕๔๒.
- รศ.ดร.สุภาพรณ ณ บางช้าง. **วิวัฒนาการวรรณคดีบาลีสายพระสุตตันตปิฎกที่แต่งในประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย, ๒๕๓๓.
- ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท นานมีบุ๊คพับลิเคชั่น จำกัด, ๒๕๔๒.
- _____. **วรรณคดีไทยสมัยสุโขทัยไตรภูมิภค**. กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถานจัดพิมพ์, ๒๕๔๔.
- สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส, **เทศน์มหาชาติ ฉลอง ๒๐๐ ปี สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส**, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท สหพัฒนพิบูล จำกัด), ๒๕๓๓.
- _____. **พุทธประวัติ เล่ม ๒ มัชฌิมโพธิกาล**. พระนคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๒๑.
- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. **ทศবারมี ในพระพุทธศาสนาเถรวาท**. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๓.
- สมหมาย เปรมจิตต์. **มหาเวสสันดรชาดก วิเคราะห์ทางสังคม และวัฒนธรรม**. เชียงใหม่: โรงพิมพ์มิ่งเมือง เชียงใหม่, ๒๕๔๔.
- สนิท ตั้งทวี. **วรรณคดีและวรรณกรรมศาสนา**. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร: O.S. Printing House Co.,Ltd, ๒๕๒๗.

สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. **เทศน์มหาชาติมหากุศลเฉลิมพระเกียรติ ถวายพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัววโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๔ พรรษา ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔**. กรุงเทพมหานคร: สันติศิริการพิมพ์, ๒๕๕๔.

สุภาพรณ ฦ บางช้าง. **มหาชาติและประเพณีการเทศน์มหาชาติ**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๔.

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒโน). **๔๕ พรรษาของพระพุทธเจ้า**. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร: บริษัทโรงพิมพ์กรุงเทพ (๑๙๘๔) จำกัด, ๒๕๕๒.

สำนักนายกรัฐมนตรี. **จาริกสุโขทัย ประชุมจาริก ภาค ๑ นครชุม (หลักที่ ๓)**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, ๒๕๕๑.

สำนักราชเลขาธิการ. **เวสสันดรที่ป็นภาคภาษาไทย**. ไม่ปรากฏผู้แปล. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, ๒๕๔๑.

เหม เวชกร. **ภาพจิตรชุดพระเวสสันดร**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทโคเวอร์ ทีเอทีพี จำกัด, ๒๕๕๘.

องค์การเผยแผ่ วัดประยูรวงศาวาสวรวิหาร. **วิชาการเทศนา**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: หจก. เอ็มไทรดิ่ง, ๒๕๔๔.

อาจารย์ทอง เมฆพัทธ์. หมอหลวง. **ประเพณีโบราณไทย และพิธี ๑๒ เดือน พิธีมงคลต่างๆ**. กรุงเทพมหานคร: เอกศิลปการพิมพ์, ๒๕๒๕.

(๓) ดุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์:

พระมหาบุญทัน อานนโท (พาหา). “การศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องพระเวสสันดรชาดก ศึกษาเฉพาะทานบารมี”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาวิชาปรัชญา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณวิทยาลัย, ๒๕๔๐.

พระครูอดุลสีกิตติ์ (ประพัฒน์ ฐานวุฑฺโฒ). “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความนิยมมหาชาติเวสสันดรชาดกในล้านนา”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, สาขาวิชาพระพุทธศาสนา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

พระมหาวรวรรณ์ นภุริสสิริ (อติธพร). “การศึกษาวิเคราะห์วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการของตัวละครที่ปรากฏในเวสสันดรชาดก”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาวิชาพระพุทธศาสนา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

พระมหาวัช เชมโร. “การศึกษาวิเคราะห์การเทศน์มหาชาติที่มีอิทธิพลต่อสังคมไทย”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาวิชาพระพุทธศาสนา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณวิทยาลัย, ๒๕๕๕.

พระมหาสมชาติ นนทรมโก (บุษนารีย์). ศึกษาคุณค่าการเทศน์มหาชาติในล้านนา. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณวิทยาลัย, เชียงใหม่, ๒๕๔๙.

พระมหาเสฏฐฐุณี วชิรญาโณ (ปาสวน). “ศึกษาพัฒนาการการเทศน์มหาชาติเวสสันดรชาดกใน
สังคมไทย”. สารนิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณวิทยาลัย, ๒๕๕๙.

(๔) สื่ออิเล็กทรอนิกส์:

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, บทความทางพุทธศาสนา.คอลัมน์ ธรรมะวันหยุด, แหล่งที่มา.
http://www.onab.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=๓๗๘๗:๒๐๑๐-๑๐-๐๙-๐๔-๓๘-๒๒&catid=๙๖:๒๐๐๙-๐๙-๑๐-๑๓-๕๙&Itemid=๓๒๖ (๑๑พฤษภาคม ๒๕๕๙).

สภาวะทางสังคม วัฒนธรรมแห่งสุขภาพจิต” ใน สารสถิติ. ปีที่ ๒๓ ฉบับที่ ๔ ต.ค.-ธ.ค. ๒๕๕๕.
แหล่งที่มา. <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/pubs/sns/5510-12.pdf>
(๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๗).

(๕) สัมภาษณ์:

สัมภาษณ์ พระเทพวิสุทธิติลก (ละเอียต กิตติสุขุโม ป.ธ. ๙), รองเจ้าคณะภาค ๑๓, ผู้ช่วยเจ้าอาวาส
วัดสามพระยา วรวิหาร, ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๐.

สัมภาษณ์ พระมหาสมบุญ วุฑฒิโกโร ดร., คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย, ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดศรีสุदारาม วรวิหาร, ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๐.

สัมภาษณ์ พระครูพิมลธรรมภาณ (มานพ กนตสีโล) ดร., ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระเชตุพนวิมลมังคลา
ราม ราชวรวิหาร, ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๐.

สัมภาษณ์ พระครูโฆสิตธรรมากร (ณรงค์ศักดิ์ อภิชาติ), ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดสุวรรณาราม ราชวรวิหาร,
๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐.

สัมภาษณ์ พระปลัดวิทยา วิสุทธาจาโร, ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดเปาโรหิต, ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐.

สัมภาษณ์ พระอาจารย์สาคร ปุณณการี, วัดปทุมบุตรอิศรวาราม, ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐.

สัมภาษณ์ รศ.ดร. สมิตีพล เนตรนิมิตร, อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย, ๑๒ มกราคม ๒๕๖๑.